

2013:37

Interpellation av Eivor Karlsson (MP) om situationen på Handelsvägen 186

Dnr 326-1796/2013

Det är stor brist på lägenheter för ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Orsaken till detta är att det sedan länge byggts alltför få lägenheter för dessa kategorier. Problemen ska lösas genom nybyggnation. Däremot är det inte rimligt att staden vidtar åtgärder som innebär att hyresgäster, som har stora behov av sina nuvarande bostäder, tvångsflyttas.

Det är 44 år sedan hyresgästerna började flytta in på Handelsvägen 186 i Svedmyra. Huset som byggdes 1969 ansågs som det mest exceptionellt tillgängliga i hela Stockholm. Det åtta våningar höga huset blev ett integrerat boende med en blandad boendegrupp vilket uppskattades av de funktionsnedsatta. Så långt allt väl. Men nu förbereds förändringar.

I mars 2013 fattade Stockholmshem ett inriktningsbeslut om att omvandla delar av bostäderna på Handelsvägen 186. Stockholmshem beslutade att de hyresgäster som inte bor i de särskilt handikappanpassade lägenheterna ska ut och lägenheterna överlämnas till Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, SHIS, för socialt genomgångsboende. Ett våningsplan ska byggas om till gruppboende och resten av de reguljära lägenheterna ska hyras ut till SHIS.

Huset består av totalt 88 lägenheter. Idag är fördelningen 46 handikapps- och 42 reguljära – vanliga – permanenta lägenheter. Bland de reguljära lägenheterna finns det hyresgäster som fått kontrakt genom medicinsk förtur. Sedan 1996 har 20 förturer på medicinsk grund beviljats bland dessa lägenheter. Sedan år 2000 har Bostadsanpassningsbyrån haft 79 anpassningsärenden i huset. Nyligen fick en person som bor i en reguljär lägenhet sin bostad anpassad för ca 100000 kronor. Nu kanske personen tvingas flytta, liksom ett antal andra.

Det lyfter också, i det aktuella fallet, principfrågor om i vilken riktning Stockholms stad vill att funktionshinderpolitiken ska gå. Och stadens agerande mot dessa hyresgäster.

SHIS har idag 108 genomgångslägenheter i en intilliggande huskropp. Den har idag inget med hyreshuset att göra mer än att man delar hissar. Nu planeras att unga genom SHIS även ska placeras på våning 2-8 i hyreshuset. Det blir då ett kategoriboende, inte dagens integrerade blandning, anser de boende.

Personer med rörelsehinder anser att de kommer att leva "insprängda" i SHIS:s verksamhet. Det kommer inte längre att vara en boendemiljö med blandad befolkning utan blir institutionsliknande och segregerat. Långt från den ursprungliga tanken då huset byggdes.

Det är viktigt att såväl LSS-boenden som SHIS-lägenheter tillskapas men att på bekostnad av andra grupper göra ingrepp i nuvarande utmärkta boendeform är anmärkningsvärt. Här ställer staden olika gruppers behov mot varandra.

Ett problem är bristen på LSS-bostäder. Enligt DN, 19/11, behöver 400 personer ett sådant boende inom tre år. Detta till följd av att det byggs alltför få gruppboendestäder – såväl som bostäder generellt. Men också p.g.a. av att stadsdelarna har svårt att klara det ekonomiskt. Här behövs initiativ av kommunstyrelsen.

Ett annat problem är behovet av genomgångsbostäder via SHIS som idag förfogar över 2300 lägenheter av skilda boendebehov i staden. Men om stadens enda bostadssociala resurs inte räcker bör SHIS göra anspråk på tillräckligt många lägenheter också i nyproduktion.

Åter till situationen på Handelsvägen 186. De som har särskilda behov kommer att få bo kvar, säger Stockholmshem. Var dras gränsen för dessa behov? Även en del av de personer som bor i de reguljära lägenheterna har behov av en anpassad boendemiljö. Här har människor levt länge och varit trygga. Nu riskerar vissa hyresgäster att spridas ut över staden. Utan tryggheten med sina tidigare grannar och utan gemenskapen. En sådan flytt kan göra människor mer beroende av sociala insatser.

Det är anmärkningsvärt att ett kommunalt bostadsbolag ställer personers olika behov mot varandra. Nu upplever de boende, som riskerar att tvingas ut, oro och frustration. Frustrationen blir inte mindre av att samma företag som vill tvångsflytta de boende, också ska ha enskilda samtal med var och en. Det kan i och för sig verka logiskt.

Men vad händer om de boende säger att de vill bo kvar? Kanske blir de, om de ifrågasätter en flytt, då rädda för att straffas med sämre erbjudande vid förhandlingar om framtida boende. Varje hyresgäst bör – om frågan blir aktuell och om så önskas – ha med sig en företrädare vid sådana samtal. De boende som, eventuellt, ska tvångsflyttas har en svag position

Enligt uppgift har det också framkommit att när stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör tog beslut om ett gruppboende framgick det inte att nuvarande hyresgäster måste lämna huset. Underlaget var tunt, två sidor.

Inte heller framkom det av tjänsteutlåtandet att de rullstolsburnas tillgång till naturen kan komma att spärras av. Detta eftersom gruppboendet kan komma att blockera utgången till den specialbyggda bron med rullstolsramp från plan ett till intilliggande skogsområde med asfalterade gångar och grillplats.

Att som nu försöka rycka loss ett antal personer som bott där under lång tid gagnar inte heller Stockholms stads anseende.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till ansvarigt borgarråd:

1. Anser du det rätt att tvinga ut boende och ställa olika gruppers behov mot varandra, något som nu är på gång på Handelsvägen 186?
2. Tycker du att staden brustit när det gäller byggandet av nya LSS-boenden och bostäder för ungdomar och vilka planer har ni för att ökat byggande av dessa bostäder?
3. Anser du att det behövs en ny inventering när det gäller behovet av SHIS-bostäder?
4. Anser du att det går att få fram ersättningslägenheter som kan motsvara dagens trygghet för de boende på Handelsvägen 186?
5. Anser du att personer med funktionshinder ska ha rätt att leva i bostäder integrerat med vanliga hyresgäster som idag eller ska de finna sig i att bo i hus med kategoribostäder som disponeras av SHIS?

Stockholm den 2 december 2013

Eivor Karlsson